

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของครูยุคปฏิรูปการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษา พ.ศ. 2542 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตเมืองปราการ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้คือครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน สหวิทยาเขตเมืองปราการ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 448 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ใน สหวิทยาเขตเมืองปราการ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2545 ผู้วิจัยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 (ยูทพงษ์ กัวยวรรณ 2543 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 212 คน และทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามสัดส่วนจำนวนประชากรแต่ละโรงเรียน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู ที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
โรงเรียนสตรีสมุทรปราการ	151	73
โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง	111	53
โรงเรียนบางเมืองเขินฟองอนุสรณ์	85	40
โรงเรียนบางหัวเสือบุญแจ่มนิยมนิล	47	22
โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์	51	24
รวม	448	212

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัย คู่มือ แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกรมสามัญศึกษาในระดับโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูผู้สอนรับผิดชอบและมีการปฏิบัติจริง ตามองค์ประกอบการปฏิรูปการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ การปฏิรูปการเรียนการสอน การปฏิรูปหลักสูตร การปฏิรูปวิชาชีพครู และการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา
2. นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (รายชื่อตามภาคผนวก) เพื่อขอความเห็นชอบ และตรวจสอบปรับปรุงตามหลักการ IOC (Item Objective Congruence)
3. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มที่มีคุณลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง ที่โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชน์บางขุนเทียน จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม = 0.95
4. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
5. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) การประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา อาชีพ และตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทของครูในยุคปฏิรูปการศึกษา ซึ่งแบ่งองค์ประกอบของบทบาทครูยุคปฏิรูปการศึกษาในระดับโรงเรียนเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ด้านการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา ด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา และด้านการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา โดยลักษณะคำถามเป็น

แบบมาตราส่วนประมาณ (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เป็นบทบาทที่ครูปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง เป็นบทบาทที่ครูปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง เป็นบทบาทที่ครูปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง เป็นบทบาทที่ครูปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง เป็นบทบาทที่ครูปฏิบัติน้อยที่สุด

การแปลความหมายคะแนน มีเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (นิภา เมธาวีชัย

2543 : 125)

1.00 – 1.49	หมายถึง	ปฏิบัติบทบาท/กิจกรรมในระดับน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	หมายถึง	ปฏิบัติบทบาท/กิจกรรมในระดับน้อย
2.50 – 3.49	หมายถึง	ปฏิบัติบทบาท/กิจกรรมในระดับปานกลาง
3.50 – 4.49	หมายถึง	ปฏิบัติบทบาท/กิจกรรมในระดับมาก
4.50 – 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติบทบาท/กิจกรรมในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติบทบาทครูยุคปฏิรูปการศึกษา

คุณภาพเครื่องมือ

1. ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) การพิจารณาตามความสอดคล้องของแบบสอบถามและความเป็นปรนัยของข้อคำถามตามแบบประเมินความสอดคล้อง(สุวิมล ว่องวานิช 2536 :108) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน (รายชื่อในภาคผนวก) นำผลการประเมินมาหาค่าความสอดคล้องรายข้อ (Item Objective Congruence) จากนั้นนำมาพิจารณาตามเกณฑ์ ข้อที่มีความสอดคล้องมากกว่า .50 ถือว่าใช้ได้ ส่วนข้อที่มีความสอดคล้องต่ำกว่า .50 ดำเนินการปรับแก้ตามคำแนะนำร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2. ความเที่ยง (Reliability) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชน์บางขุนเทียน จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Lee J.Cronbach (นิภา เมธาวีชัย 2543 : 110) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม = 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี ไปขอความอนุเคราะห์จาก ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตเมืองปราการ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 5 โรงเรียน เพื่อประสานงานการขอเก็บข้อมูลในการวิจัย
2. ส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตเมืองปราการ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรปราการจำนวน 5 โรงเรียนด้วยตนเอง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (จับฉลาก) จำนวน 212 ฉบับ
3. ผู้วิจัยติดต่อขอรับคือแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบคืน จำนวน 212 ฉบับนำมาตรวจ
สอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 212 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด และนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับบทบาทของครูในยุครูปการปฏิรูปการศึกษาวิเคราะห์โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติบทบาทของครู
ยุคปฏิรูปการศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ เนื้อหาและนำเสนอ โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ
และจัดอันดับคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม